

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาสภาพปัจจุบันของปัญหาการดำเนินงานนำร่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. เอกสาร

1.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาภาคบังคับ

1.2 แนวทางการดำเนินงานนำร่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.1 งานวิจัยในประเทศ

2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Rajabhat Mahasarakham University

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาภาคบังคับ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เกิดขึ้นจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ในมาตรา 81 ซึ่งเป็นกฎหมายทางการศึกษาฉบับแรกของประเทศไทยที่ให้สิทธิและโอกาสทางการศึกษา แก่ประชาชนอย่างกว้างขวาง เพื่อยกระดับคุณภาพของคนไทยให้เป็นมนุษย์สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ มีพื้นฐานการศึกษาที่สูงขึ้น ดังนั้น จึงขอเสนอพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในส่วนที่เป็นความมุ่งหมาย หลักการ สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา แนวการจัดการศึกษา และการบริการและการจัดการศึกษาพอสังเขป ดังนี้

1. ความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ในมาตรา 6-8 ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2542 : 6-9)

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยรู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเองมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้

- (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

(3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลัก ดังนี้

- (1) มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา
- (4) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- (5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา
- (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

2. สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาที่รัฐจัดต้องจัดให้บุคคลและผู้ปกครอง บิดา-มารดา มีหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูและได้รับการดูแลจากรัฐ กำหนดไว้ในมาตรา 10-14 ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2542 : 9-12)

มาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีรัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่า

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสองให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ โดยไม่เสียค่าใช้จ่า และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา 11 บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ใน ความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับตาม มาตรา 17 และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจน ให้ได้รับการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว

มาตรา 12 นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 13 บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ ดังต่อไปนี้

(1) การสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล

(2) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุตร หรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลที่ครอบครัวจัดให้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

(3) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 14 บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุน หรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณี ดังต่อไปนี้

(1) การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู บุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ

(2) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด

(3) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

3. ระบบการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

มีการกำหนดไว้ชัดเจน ในมาตรา 15 – 21 ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2542 : 12 – 18)

มาตรา 15 การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษา

นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

(1) การศึกษาในระบบเป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จ การศึกษาที่แน่นอน

(2) การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษามีความยืดหยุ่นในการกำหนด จุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษาโดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

(3) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษานี้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาสโดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้

ให้มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้นอกระบบ ตามอรรถาธิบาย การฝึกอาชีพหรือจากประสบการณ์การทำงาน

มาตรา 16 การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การศึกษาซึ่งจัดไม่น้อยกว่าสิบสองปีก่อนระดับอุดมศึกษา การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การศึกษาระดับอุดมศึกษาแบ่งเป็นสองระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา

การแบ่งระดับหรือการเทียบระดับการศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอรรถาธิบาย ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 17 ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบไล่ได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 18 การจัดการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

(1) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถานศึกษาศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการ และเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(2) โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนที่สังกัดสถาบันพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น

(3) ศูนย์การเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษา นอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันทางสังคมอื่นเป็นผู้จัด

มาตรา 19 การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้จัดในมหาวิทยาลัย สถาบัน วิทยาลัย หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับ สถานศึกษาอุดมศึกษา กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 20 การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษา ของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา กับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 21 กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษาเฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

4. แนวการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษานี้ ได้กำหนดวิธีการ ในการจัดการเรียนการสอนแนวทางในการวัดผลการประเมินไว้ ในมาตรา 22 – 30 ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาฯ 2542 : ๒๑๗-๒๒๓) **สารคาม**

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และ บูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

(1) ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของ สังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็น ประมุข

(2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จาก ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

(4) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

(5) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

(6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบความรู้ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสม แก่วัยและศักยภาพ

สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการ วิชาชีพต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความงามและความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษานอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่ง วรรคสองแล้ว ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูงและการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

5. การบริหารและการจัดการศึกษาดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับนี้ ได้กำหนดการบริหารเป็นรูปคณะกรรมการตั้งแต่ระดับชาติมาจนถึงระดับสถานศึกษา มีกำหนดไว้ในมาตรา 31-40 ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2542 : 23-32)

มาตรา 31 ให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ศาสนาศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา ศาสนาศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา 32 ให้กระทรวงมีองค์กรหลักที่เป็นคณะบุคคลในรูปสภา หรือ ในรูปคณะกรรมการจำนวนสี่ถึงหกคน ได้แก่ สภาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมแห่งชาติ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการการศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อพิจารณาให้ความเห็นหรือให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 33 สภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติ มีหน้าที่พิจารณา เสนอนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายและแผนด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม การสนับสนุนทรัพยากร การประเมินผลการจัดการศึกษา การดำเนินการด้าน ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งการพิจารณากลับกรองกฎหมายและกฎกระทรวงที่ออก ตามความในพระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการสภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีเป็นประธาน กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมี จำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนกรรมการประเภทอื่นรวมกัน

ให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติเป็น นิติบุคคล และให้เลขาธิการสภาเป็นกรรมการและเลขานุการ

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การเลือกกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 34 คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่พิจารณาเสนอโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับแผน การศึกษาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอโยบาย แผนพัฒนา และ มาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับ อุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา ระดับปริญญา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการศาสนาและวัฒนธรรม มีหน้าที่พิจารณาเสนอโยบาย แผนพัฒนาด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและ วัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบและการประเมินผล การดำเนินการด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา 35 องค์ประกอบของคณะกรรมการตามมาตรา 34 ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าจำนวนกรรมการ ประเภทอื่นรวมกัน

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การเลือกประธาน กรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการ แต่ละคณะให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความแตกต่างของกิจการ ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการแต่ละคณะด้วย

ให้สำนักงานคณะกรรมการตามมาตรา 34 เป็นนิติบุคคล และให้เลขาธิการ ของแต่ละสำนักงานเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา 36 ให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล และอาจจัดเป็นส่วนราชการหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ยกเว้นสถานศึกษาเฉพาะทาง ตามมาตรา 21

ให้สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหาร การจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับ ควบคุมของสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษานั้น ๆ

มาตรา 37 การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษาระดับ ต่ำกว่าปริญญาให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร เป็นหลักและความเหมาะสมด้านอื่นด้วย

ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของสภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 38. ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคณะกรรมการและสำนักงาน การศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา รวมทั้งพิจารณาการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาประสาน ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนในเขตพื้นที่ การศึกษาประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้อง กับนโยบายและมาตรฐานการศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาบันประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย รวมทั้งการกำกับดูแลหน่วยงาน ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมในเขตพื้นที่การศึกษา

คณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสมาคม ผู้ปกครองและครู ผู้นำทางศาสนา และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การเลือกประธาน กรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่ การศึกษา

มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการศึกษา ทั้งด้าน วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและ สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษาโดยตรง

หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง

มาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุน กิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ

จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธาน กรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ สถานศึกษา Rajabhat Mahasarakham University

ความในมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่สถานศึกษาตามมาตรา 18(1) และ (3)

6. มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดให้สถานศึกษาต้องจัด ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีกำหนดไว้ในมาตรา 47-48 ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2542 : 35-36)

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบ การประกันคุณภาพภายนอก

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตาม ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

จากการที่ได้นำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 17 นั้น ได้กำหนดในส่วนที่จะต้องดำเนินการ การจัดการศึกษาภาคบังคับ ตามมาตรา 17 นั้น ได้กำหนดไว้ในมาตรา 72 ดังนี้

มาตรา 72 ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติ มาตรา 10 วรรคหนึ่ง และมาตรา 17 มาใช้บังคับ จนกว่าจะมีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติดังกล่าว ซึ่งต้องไม่เกินห้าปี นับแต่วันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใช้บังคับ

ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการออกกฎกระทรวงตามมาตรา 16 วรรคสอง และวรรคสี่ ให้แล้วเสร็จ

ภายในหกปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กระทรวงจัดให้มีการประเมินผลภายนอกครั้งแรกของสถานศึกษาทุกแห่ง

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งเป็นภารกิจโดยตรง จึงเตรียมการดำเนินงานโครงการนำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ขึ้นเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้หน่วยงาน และบุคลากรในสังกัด มีความรู้ความสามารถที่จะสนองนโยบาย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต่อไป

แนวทางการดำเนินงานนำร่อง การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

ในปีงบประมาณ 2543 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานเพื่อเตรียมการเข้าสู่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตามกรอบนโยบาย 4 ด้านต่อเนื่องเชื่อมโยงจากที่ได้ดำเนินการมาแล้วตั้งแต่ปลายปี 2540 เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 43 ที่กำหนดให้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี อย่างทั่วถึงมีคุณภาพโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

มาตรา 17 ที่กำหนดให้จัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งรับผิดชอบการจัดการศึกษาภาคบังคับอยู่ในปัจจุบัน จึงกำหนดนโยบายและจุดเน้นการดำเนินการนำร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี โดยให้ทุกอำเภอได้ดำเนินการอำเภอละ 1 เขตพื้นที่ ไม่น้อยกว่า 1 ตำบล โดยแจ้งเรื่องนี้ให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแล้วตามหนังสือที่ ศธ 1103/1604 ลงวันที่ 11 พฤศจิกายน 2542 และหนังสือที่ ศธ 1180/1295 ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2542 ดังนี้

“สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการคัดเลือกพื้นที่ทดลองจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในทุกอำเภอ ๆ ละไม่น้อยกว่า 1 ตำบล ตามความเหมาะสมเป็นพื้นที่พัฒนาการศึกษาทั้ง 4 นโยบายแบบองค์รวม โดยการบริหารจัดการรูปแบบคณะกรรมการและระบบเครือข่ายโรงเรียนสหวิทยาเขต เพื่อใช้ทรัพยากรทุกด้านร่วมกันสร้างองค์ความรู้และเรียนรู้ซึ่งกันและกัน”

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาและพัฒนาให้ได้รูปแบบการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ใน 1 เขตพื้นที่การศึกษา สำหรับนำผลไปขยายการจัดในเขตพื้นที่การศึกษาชั้นพื้นฐานในส่วนของระดับการศึกษาภาคบังคับ 9 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนด

เป้าหมาย

1. มีเขตพื้นที่จัดนำร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี อำเภอละอย่างน้อย 1 ตำบล
2. การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีใน 1 ตำบล ได้รับการพัฒนาให้ก้าวหน้าทุกด้านแบบองค์รวมตามนโยบาย 4 ด้าน คือด้านโอกาสทางการศึกษา ด้านคุณภาพการศึกษา ด้านประสิทธิภาพการศึกษา และด้านความปลอดภัยของนักเรียน โดยในปีงบประมาณ 2543 เป้าหมายด้านโอกาสทางการศึกษาเป็นลำดับความสำคัญ

แนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานแต่ละระดับ

1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 - 1.1 กำหนดนโยบายให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดดำเนินการจัดนำร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี อำเภอละอย่างน้อย 1 พื้นที่ตำบล ตามความเหมาะสม

1.2 จัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อดำเนินการตามข้อ 1 เฉลี่ยพื้นที่ละ 100,000 บาท จากงบประมาณในแผนงานจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานดำเนินการประถมศึกษา หมวดค่าตอบแทนใช้สอยวัสดุจากรายการพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายสหวิทยาเขต มหามงคล และรายการค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุโรงเรียน

1.3 กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ให้พื้นที่ 1 ตำบลที่เป็นพื้นที่เป้าหมายต้องพัฒนาการศึกษาให้ก้าวหน้าจากสภาพที่เป็นอยู่ในปีการศึกษา 2542 ใน 4 ด้านดังนี้

1.3.1 ด้านโอกาสทางการศึกษา

1.3.1.1 มีการจัดทำสำมะโนประชากรและจัดให้มีข้อมูลเด็กวัยเรียน การศึกษาภาคบังคับ 9 ปี กลุ่มอายุ 6-16 ปี ในเขตพื้นที่ 1 ตำบล โดยมีข้อมูลเด็กวัยเรียน ที่ยังไม่ได้รับการศึกษารายคน

1.3.1.2 เด็กกลุ่มด้อยโอกาสมีโอกาสได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี เพิ่มขึ้น โดยรูปแบบที่เหมาะสมกับแต่ละประเภท

1.3.1.3 เด็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ 1 ครบทุกคน

1.3.2 ด้านคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนทุกโรงในเขตพื้นที่ตำบล สามารถยกระดับคุณภาพ มาตรฐานโรงเรียนสูงขึ้นจากปีการศึกษา 2542 อย่างน้อยปีละ 1 ระดับทุกตัวชี้วัด และ ในจำนวนนี้มีอย่างน้อย 1 โรงเรียน เป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดระบบประกันคุณภาพและ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวทางปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้

1.3.3 ด้านประสิทธิภาพการศึกษา

1.3.3.1 โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ 1 ตำบล ซึ่งมีหลายโรงและ อาจเป็นโรงในสังกัดหรือต่างสังกัดตั้งอยู่ มีการบริหาร และจัดการในลักษณะสหวิทยาเขต มีการนำทรัพยากรของทุกโรงเรียนมาใช้ ร่วมกันมากขึ้น โดยเฉพาะเด็กของโรงเรียนขนาดเล็ก และขาดแคลนได้มีส่วนได้รับโอกาสใช้ทรัพยากร ทั้งครู สื่อ อุปกรณ์ เสมอภาคมากขึ้น

1.3.3.2 มีการนำทรัพยากร และแหล่งการเรียนรู้ของชุมชนมาใช้เพื่อ การพัฒนาการศึกษาของตำบลเพิ่มขึ้น

1.3.4 ด้านความปลอดภัยนักเรียน

1.3.4.1 นักเรียนของทุกโรงเรียนในเขตพื้นที่ฯ ได้รับการปกป้องคุ้มครองให้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานและความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

1.3.4.2 มีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสำหรับให้ความดูแลปกป้องคุ้มครองนักเรียน

1.4 จัดทีมงานให้การสนับสนุน ด้านองค์ความรู้ นิเทศติดตาม ตรวจสอบกำกับให้พื้นที่นำร่องทดลองได้ดำเนินการไปได้ตามนโยบาย วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

1.5 ทำการศึกษาวิจัยและประเมินผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2543 และปีการศึกษา 2543 โดยเปรียบเทียบกับความสำเร็จแต่ละตัวชี้วัดที่แต่ละพื้นที่ได้ตกลงไว้ตามข้อ 2 (2.3) จัดทำรายงานผลตามลำดับต่อหน่วยเหนือและต่อสาธารณชน

2. ระดับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

2.1 ร่วมกันคัดเลือกและกำหนดพื้นที่ อำเภอละอย่างน้อย 1 ตำบล แล้วแต่ความเหมาะสม อำเภอใดมีศักยภาพที่จะดำเนินการหลายตำบล หรือทั้งอำเภอก็ได้ แต่อย่างน้อยอำเภอหนึ่งต้องดำเนินการ 1 ตำบล

2.2 สถานศึกษาที่มีอยู่ใน 1 พื้นที่ไม่ว่าจะมีกี่โรงจะสังกัดเดียวกันหรือต่างสังกัดให้ถือว่ามีพันธกิจร่วมกันในทางพฤตินัยในการรับผิดชอบจัดการศึกษา หรือสนับสนุนให้เด็กวัยการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี วัย 6-16 ปี ได้มีโอกาสรับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพเสมอภาคใกล้เคียงกัน โดยให้จัดเป็นสหวิทยาเขต เพื่อการใช้ทรัพยากรและช่วยเหลือเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และบริหารรูปแบบของบุคคล โดยควรตั้งเป็นคณะกรรมการพัฒนาการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ตำบล.....คณะกรรมการควรให้มีตัวแทนของทุกสถานศึกษาในพื้นที่รวมทั้งองค์กรชุมชน และองค์กรปกครองท้องถิ่นร่วมเป็นกรรมการตามความเหมาะสม ควรแต่งตั้งโดยนายอำเภอ

2.3 ให้แต่ละพื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกได้กำหนดความสำเร็จของการพัฒนาการศึกษาตามพันธกิจในลักษณะค้ำประกันสัญญาว่าเมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2543 หรือปีการศึกษา 2543 จะสามารถพัฒนาการศึกษาตามนโยบายแต่ละด้านตามตัวชี้วัดหลักที่ สปช. กำหนด ข้อ 1 (1.3) ก้าวหน้าจากจุดปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2542) ไปได้อีกเท่าใด ระดับความสำเร็จแต่ละพื้นที่ไม่เท่ากันแตกต่างตามสภาพปัจจุบันที่ไม่เท่ากันรวมทั้งศักยภาพที่ไม่เท่ากัน แต่ทุกพื้นที่ต้องมีความก้าวหน้าจากเดิม ให้สามารถติดตามตรวจสอบได้ ส่วนตัวชี้วัดย่อย

กำหนดเพิ่มเติมตามความแตกต่างแต่ละพื้นที่

2.4 ควรจัดทีมงานให้การสนับสนุนด้านองค์ความรู้ หรือสนับสนุนทรัพยากรเพิ่มเติม ประสานงาน รวมทั้งนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบให้พื้นที่เป้าหมายนำร่องสามารถดำเนินการไปได้ตามทิศทางที่นโยบายกำหนด

2.5 ทำการประเมินผลเมื่อสิ้นปีงบประมาณและจัดทำรายงานผลสำเร็จตามตัวชี้วัด เปรียบเทียบกับที่ได้ตกลงไว้ พร้อมปัญหาอุปสรรคเสนอต่อหน่วยงานตามลำดับ รวมทั้งสาธารณชน

3. ตำบลที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย

3.1 คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ตำบล...ศึกษา นโยบาย พันธกิจ ความรับผิดชอบ และเงื่อนไขตัวชี้วัดความสำเร็จ

3.2 แต่ละพื้นที่ศึกษาสภาพปัจจุบันการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ตามนโยบาย 4 ประการ ดังนี้

3.2.1 ด้านโอกาสทางการศึกษา

จัดทำสำมะโนนักเรียนประชากรวัยเรียน 6-16 ปี ในเขตพื้นที่ทั้งมีหลักฐานทางราชการและไม่มี ว่ามีทั้งหมดเท่าใด ได้รับการศึกษาอยู่แล้วเท่าใด (กับใคร โดยรูปแบบใด ในสถานศึกษาในหรือนอกตำบลก็ได้) ที่ยังไม่ได้รับการศึกษาจะโดยไม่เคยได้รับมาเลย หรือออกกลางคันมีจำนวนเท่าใด จัดทำข้อมูลเด็กค้อยโอกาสที่ยังไม่ได้รับการศึกษาเหล่านี้รายคน

3.2.2 ด้านคุณภาพการศึกษา

ศึกษามาตรฐานโรงเรียนในพื้นที่ทุกโรงว่าปัจจุบันอยู่ในระดับใด (อาจใช้ผลการประเมินตนเองในปีการศึกษา 2541 หรือที่ประเมินใหม่ในปีการศึกษา 2542) ทั้ง 44 ตัวชี้วัด

3.2.3 ด้านประสิทธิภาพการศึกษา

3.2.3.1 สํารวจทรัพยากรของโรงเรียนทุกโรงในพื้นที่ ทั้งบุคลากร อาคารสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อกำหนดแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

3.2.3.2 สํารวจแหล่งทรัพยากร แหล่งการเรียนรู้ของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสร้างเครือข่ายร่วมของชุมชน เช่น การตั้งกรรมการพัฒนาการศึกษาตำบล

ควรมีตัวแทนจาก อบต. หรือเทศบาลร่วมด้วย เพื่อดึงทรัพยากรของชุมชนมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา

3.2.4 ด้านความปลอดภัย

ศึกษาข้อมูลและสภาพแวดล้อมที่จะมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของนักเรียน

3.3 คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาตำบล... จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาตำบล โดยมีเป้าหมายและระยะเวลาความสำเร็จจากสภาพปัจจุบันตามนโยบาย 4 ด้าน โดยมีตัวชี้วัดความสำเร็จหลัก ๆ ตามที่ได้ตกลงไว้เบื้องต้นกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและอำเภอ ในข้อ 2 (2.3) ดังนี้

3.3.1 เด็กวัย 6-16 ปี มีโอกาสได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น (จะเรียนกับใครที่ใครูปแบบใดตามความเหมาะสม) โดยไม่มีนโยบายให้เปิดโรงเรียนขยายโอกาสในพื้นที่เพิ่มขึ้น ความสำเร็จนี้เป็นลำดับความสำคัญแรกของเงื่อนไขปีงบประมาณ 2543

3.3.2 โรงเรียนทุกโรงต้องพัฒนาเพื่อก้าวไปสู่มาตรฐานกลางตามที่ สปช. กำหนด ส่วนมาตรฐานท้องถิ่นแล้วแต่พื้นที่ที่กำหนดเพิ่มเติม ระดับความก้าวหน้ากำหนดจากสภาพปัจจุบันและศักยภาพที่จะก้าวไปได้ในแต่ละปีควรทำเป็นแผนถึงปี 2545

3.3.3 ทรัพยากรของโรงเรียนทุกโรงในพื้นที่ รวมทั้งทรัพยากรของชุมชนได้นำมาใช้เพื่อการพัฒนาการศึกษาของนักเรียนในพื้นที่มากขึ้นมีประสิทธิภาพ และนักเรียนได้รับบริการที่ใกล้เคียงกัน เช่น สื่อ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ บุคลากร ฯลฯ

3.3.4 เด็กนักเรียนทุกคนในพื้นที่ได้รับการปกป้องคุ้มครองให้ได้รับความปลอดภัยในระดับที่ดีขึ้น

โดยแต่ละพื้นที่สามารถกำหนดยุทธศาสตร์ งานและกิจกรรมดำเนินการเพื่อบรรลุความสำเร็จตามศักยภาพและความแตกต่างหลากหลายแต่ละพื้นที่

3.4 เมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2543 และสิ้นปีการศึกษา 2543 คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาตำบล... ทำการประเมินผลจัดทำรายงานความสำเร็จเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ พร้อมปัญหาอุปสรรค เสนอหน่วยงานเหนือและสาธารณสุข รวมทั้งใช้เพื่อวางแผนพัฒนาในปีต่อไป (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม. 2543 : 1-5)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เฉลียว ดิษฐ์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาับผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2528 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 310 คน ผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า การปฏิบัติงานวิชาการด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษาอยู่ในระดับมากและมากกว่าทุกด้าน รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ส่วนด้านการบริหารหลักสูตรและด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง โดยปฏิบัติงานด้านการนิเทศศึกษาน้อยกว่าทุกด้าน

ชวนพงษ์ ลั่นชัย (2531 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษา การปฏิบัติงานเร่งรัดคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง โดยการศึกษาจากกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 261 คน จากผลการวิจัยพบว่า ระดับปัญหาการปฏิบัติงานเร่งรัดคุณภาพการศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านกระบวนการนิเทศภายในมากกว่าด้านอื่น ๆ

อุดมศักดิ์ ภาระพุดิ (2532 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานเร่งรัดคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา โดยศึกษาจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียนจำนวน 340 คน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติงานเร่งรัดคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากและผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานเร่งรัดคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนที่แตกต่างกันในคุณวุฒิ ขนาดโรงเรียน วิทยวุฒิและประสบการณ์ ในตำแหน่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พิทยา บุญสอน (2537 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องปัญหาการเร่งรัดคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี การวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี มีปัญหาการเร่งคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะเห็นว่า ปัญหาด้านการพัฒนาบุคลากร การจัดการด้านสวัสดิการ การยกย่องเชิดชูเกียรติและขวัญกำลังใจมีปัญหาเป็นอันดับหนึ่ง ปัญหาด้านการบริหาร และการนิเทศการศึกษามากเป็นอันดับสอง ปัญหาด้านการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพเป็นอันดับสาม และปัญหาด้านการศึกษาภาคบังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ให้ทั่วถึงเด็กทุกคนเป็นอันดับสุดท้าย ตามลำดับจาก 4 ด้าน

2. เปรียบเทียบระดับปัญหาการเร่งคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาการเร่งคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เสงี่ยม เดชธิดา (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องปัญหาในการดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร โดยมุ่งเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานของโรงเรียนในด้านการเตรียม ด้านการวางแผนการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล ด้านการประสานดำเนินงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน และด้านการรายงานความก้าวหน้าและผลการดำเนินงาน ผลการวิจัยค้นคว้าพบว่า

1. การดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร รวมทุกด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเตรียมการมีปัญหามาก ส่วนด้านการวางแผนการเรียนการสอน ด้านการประสานการดำเนินงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้านการพัฒนาปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงาน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ด้านการประชาสัมพันธ์ และด้านการรายงานความก้าวหน้าและผลการดำเนินงาน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. การดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร รวมทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเตรียมการและด้านการวางแผนการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการพัฒนาปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงาน ด้านการประสาน

การดำเนินงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประชาสัมพันธ์และด้านการรายงานความก้าวหน้า ผลการดำเนินงานมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ประหยัด เมธชะกุล (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาระดับ การปฏิบัติงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2541 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูวิชาการ โรงเรียนในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีขนาดต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูวิชาการมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน ประถมศึกษา พ.ศ. 2541 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา ด้านพัฒนาหลักสูตร และด้านการจัดหาแหล่งความรู้และสิ่งสนับสนุน

2. ครูวิชาการที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน วิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2536 ไม่แตกต่างกัน ทั้งโดยส่วนรวม และรายด้าน

ชัชวาล ป้อมไชยา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การดำเนินงาน การบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า

1. การดำเนินงานตามกระบวนการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียน มัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร โดยส่วนรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ การจัดทำ แผนและโครงการพัฒนา การจัดองค์การบริหารคุณภาพ การกำหนดเป้าหมายและนโยบาย ของโรงเรียนและการดำเนินการตามแผน นอกนั้นมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารระบบ คุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสกลนคร ตามขนาดโรงเรียนโดยส่วนรวมพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.05 อยู่ 2 ด้าน คือ การกำหนดเป้าหมายและนโยบายของโรงเรียน โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีการปฏิบัติงานมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ และการนิเทศติดตามผล โดยโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลางมีผลการปฏิบัติงานมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

สังเวช ศรีหรั่ง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง การดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. การดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การดำเนินอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล และด้านการประสานการดำเนินงานกับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาระดับการดำเนินงานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ มีการดำเนินงานโดยส่วนรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. การดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษาโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การดำเนินงานของโรงเรียนประถมศึกษา คุณลักษณะตามโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ที่มีขนาดใหญ่และขนาดกลาง โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดกลาง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

เกตุ วิเศษชุมพล (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2541 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้บริหาร โดยส่วนรวมและผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2541 ในภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็กมีปัญหาดังกล่าวโดยภาพรวมและรายด้าน 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาเฉพาะด้านการประสาน

• ความร่วมมือจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาโรงเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

2. ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2541 ในภาพรวมและรายด้าน 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีปัญหาด้านโรงเรียนจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จำเนียร ใจสำคัญ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการบริหาร และด้านกระบวนการนิเทศการศึกษา (นิเทศภายใน) และในโรงเรียนขนาดกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการบริหาร และด้านกระบวนการนิเทศการศึกษา (นิเทศภายใน)

2. ระดับการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ตามทัศนะของครูอาจารย์ในโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

3. เปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบระดับปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ตามทัศนะของครูอาจารย์ในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลาง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในด้านกระบวนการนิเทศการศึกษา (นิเทศภายใน) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านกระบวนการบริหารและด้านกระบวนการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน

นิทัศน์ ปลัดพรหม (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการงานวิชาการโรงเรียนของครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่าป่อ จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. ความต้องการงานวิชาการโรงเรียนของครูโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งในแต่ละด้านมีความต้องการมาก
2. เมื่อพิจารณาตามเพศและขนาดของโรงเรียนพบว่า ความต้องการงานวิชาการโรงเรียนของครูเพศชาย ครูเพศหญิง ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการด้านห้องสมุด และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง มีความต้องการด้านการประชุมอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการงานวิชาการโรงเรียนของครู พบว่าครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความต้องการไม่แตกต่างกัน ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการงานวิชาการโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุรพล ปะตินัง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษากระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า

1. การปฏิบัติตามกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน โดยส่วนรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านกระบวนการบริหารการศึกษา และด้านกระบวนการนิเทศการศึกษา

ข้อที่มีการปฏิบัติในระดับมากคือ การประชุมชี้แจงแผนบริหาร โรงเรียนและมอบหมายงาน ให้ตรงความสามารถของผู้ปฏิบัติ การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานและประสานปฏิทินกับผู้เกี่ยวข้อง และการดำเนินการตามแผนที่วางไว้หรือตามปฏิทิน

2. แนวทางในการพัฒนาตามกระบวนการการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ด้านกระบวนการบริหารการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนเสนอแนะให้ครูสร้างความตระหนักในวิชาชีพครู มากที่สุด ร้อยละ 10.42 และส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง ร้อยละ 2.77 ด้านกระบวนการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนเสนอแนะให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ร้อยละ 4.16 ครูวิชาการ โรงเรียน เสนอแนะให้จัดการอบรมการจัดทำแฟ้มสะสมผลงานให้แก่ครู ร้อยละ 4.16 ด้านกระบวนการนิเทศการศึกษา ครูวิชาการ โรงเรียน เสนอแนะให้พัฒนาผู้บริหารโรงเรียนให้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการนิเทศภายใน โรงเรียน ร้อยละ 6.94

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพยัคฆภูมิพิสัย (2543 : 5-7) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นต่อการนำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ของตำบลเม็กดำ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในพื้นที่ตำบลเม็กดำ สรุปพอสังเขปดังนี้

1. สรุปความคิดเห็น

- 1.1 ความเหมาะสมของพื้นที่นำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่ ให้ความเห็นว่าเหมาะสม
- 1.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายนำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี พบว่า
 - 1.2.1 ผู้บริหารส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 71.05 เข้าใจนโยบายชัดเจน
 - 1.2.2 ครูและนักเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 54.43 และ 60.00 ตามลำดับเข้าใจนโยบายชัดเจน
 - 1.2.3 ประชาชนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 45.92 เข้าใจนโยบายไม่ชัดเจน
- 1.3 ความคิดเห็นต่อรูปแบบและวิธีการดำเนินการนำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี พบว่า

1.3.1 ผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 71.05 และ 54.00 ตามลำดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง

1.3.2 ครูสายผู้สอนและประชาชนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 61.65 และ 51.52 ตามลำดับ เห็นด้วยกับรูปแบบและวิธีการดำเนินการ

1.4 การให้ความสำคัญต่อการนำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี พบว่า

1.4.1 ผู้บริหารโรงเรียน นักเรียนและประชาชนส่วนใหญ่ ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100, 58.00 และ 45.08 ตามลำดับ

1.4.2 ส่วนครูสายผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.32

1.5 ความคิดเห็นต่ออุปสรรคสำคัญที่สุดในการนำร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปีในระยะเริ่มต้น พบว่า

1.5.1 ผู้บริหารโรงเรียน ครูสายผู้สอน และนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบและวิธีการ ดำเนินการเป็นอุปสรรคสำคัญที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.63, 57.54 และ 52.00 ตามลำดับ

1.5.2 ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอุปสรรคสำคัญที่สุดคิดเป็นร้อยละ 43.65

1.6 ความคิดเห็นต่อสาเหตุที่สำคัญที่สุดที่ทำให้นักเรียนไม่เรียนต่อในระดับสูงขึ้น พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียนและประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้ปกครองมีฐานะยากจนเป็นสาเหตุสำคัญที่สุดคิดเป็นร้อยละ 42.63, 45.21, 54.00 และ 54.74 ตามลำดับ

1.7 ความคิดเห็นต่อการศึกษภาคบังคับ 9 ปีจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิต พบว่า

1.7.1 ผู้บริหารโรงเรียน และครูส่วนใหญ่เห็นว่าจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 และ 49.32 ตามลำดับ

1.7.2 นักเรียนและประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตได้มาก คิดเป็นร้อยละ 38.00 และ 38.64 ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะและข้อสังเกต

2.1 ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เห็นว่า พื้นที่นาร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี มีความเหมาะสมซึ่งน่าจะเป็นตัวบ่งชี้ได้ว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ตำบลเม็กดำ มีความพึงพอใจและพร้อมที่จะดำเนินการนาร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

2.2 ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายนาร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี จากผลการสำรวจจะเห็นว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เข้าใจชัดเจนและประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจนโยบายไม่ชัดเจน

2.3 ความคิดเห็นต่อรูปแบบและวิธีการดำเนินการนาร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี จะเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่ง ขณะที่ครูผู้สอนเห็นด้วย

2.4 การให้ความสำคัญต่อการนาร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี จะเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียน นักเรียนและประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมากที่สุด และครูสายผู้สอนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในระดับมาก

2.5 อุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการนาร่องการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบที่จะเรียงลำดับความสำคัญได้ ดังนี้

2.5.1 รูปแบบและวิธีการ

2.5.2 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ขาดความเป็นเอกภาพระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีปัญหาเรื่องข้อมูล และการติดตามเด็ก

2.5.3 นโยบาย ขอบข่ายและความรับผิดชอบไม่ชัดเจน ขาดการประชาสัมพันธ์ที่จริงจังและต่อเนื่อง

2.6 สาเหตุที่สำคัญที่สุดที่ทำให้นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบที่จะเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้

2.6.1 ผู้ปกครองฐานะยากจน

2.6.2 ผู้ปกครองไม่สนใจการศึกษา

2.6.3 นักเรียนไม่อยากเรียน

2.6.4 นักเรียนต้องประกอบอาชีพเลี้ยงครอบครัว

2.6.5 การแนะแนวในโรงเรียนไม่ดีพอ

2.7 การดำเนินในระยะต่อไปควรหารูปแบบและวิธีการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนเผยแพร่กิจกรรมดำเนินการให้มากขึ้นอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

งานวิจัยต่างประเทศ

บรูซ (Bruce. 1972 : 264) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของครูใหญ่โรงเรียน ประถมศึกษา ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สรุปผลได้ดังนี้

1. ครูและประชาชนต้องการให้ครูใหญ่มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น และการศาสนาของชุมชน
2. ครูและประชาชนต้องการให้ครูใหญ่ทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อช่วย แก้ปัญหาอนามัย ปัญหาเด็กวัยรุ่น การส่งเสริมโปรแกรมนันทนาการของชุมชน
3. ครูและประชาชนต้องการให้ครูใหญ่จัดประชุมร่วมกันระหว่างครูกับ ผู้ปกครองเพื่อผลในการศึกษาของนักเรียน
4. ครูและประชาชนต้องการให้ครูใหญ่พักอาศัยอยู่ในบริเวณโรงเรียนที่เขา ปฏิบัติงานอยู่

แมททอกซ์ (Mattox. 1978) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการในการปฏิบัติงานของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในรัฐอิลลินอยส์ สหรัฐอเมริกา ปรากฏว่า ความต้องการ ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในระดับมาก คือ ความต้องการที่จะมีความสามารถสูง ในการปฏิบัติงานด้านนิเทศ และการประเมิผลกับความต้องการด้านการปรับปรุงการเรียน การสอนและการพัฒนาหลักสูตร

มัวร์ (Moore. 1981 : 514 – A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผล การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน โดยการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผลการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ยอมรับว่า แนวทางการปฏิบัติยังไม่มีการประเมินอย่างเป็นทางการ และ มีความคิดว่าควรมีการประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนการดำเนินงานล่วงหน้า ผู้บริหาร ระดับสูงขึ้นไปควรตระหนักถึงความสำคัญและจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละ หน่วยงานอย่างจริงจัง

เบเยน (Beyene. 1983 : 2168 – A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับนิเทศภายในโรงเรียน ที่พึงประสงค์ของการพัฒนาประเทศเอธิโอเปีย โดยศึกษาจากครู ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการ

ผลการศึกษา พบว่า ครู ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการมีความเห็นสอดคล้องกันว่า กิจกรรมที่ใช้ในการนิเทศภายในโรงเรียน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การฝึกอบรม แนะนำ การฝึกปฏิบัติการ การสาธิตการสอนโดยศึกษาในลักษณะของการร่วมมือปฏิบัติงาน จะเกิดผลดีกว่าการใช้อำนาจ และเห็นว่าการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

มาสเตอร์สัน (Masterson. 1985 : 2879) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครู และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานที่เป็นจริงและในอุดมคติของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา โดยสำรวจความคิดเห็นของครูและผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานประจำวันที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษา และการให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานประจำวันที่ผู้บริหารคาดว่า ควรจะปฏิบัติ พบว่า ครูผู้สอน และผู้บริหารมีความคิดเห็นเหมือนกันว่า การปฏิบัติงานในปัจจุบันผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ ได้แก่ การประเมินผลการเรียนของนักเรียนและการจัดหาทรัพยากรที่ต้องการ ครูผู้สอนและผู้บริหารแสดงความคิดเห็นว่า หน้าที่ในการประเมินผลของคณะครู การสร้างบรรยากาศในองค์กร ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร การสื่อสารของผู้บริหารเป็นสิ่งที่ควรสนใจมากยิ่งขึ้น

บินดา (Binda. 1989 : 1492 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษากับการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมากในการทำให้หลักสูตรสนองความต้องการ ความจำเป็นของนักเรียน โดยให้การสนับสนุนทั้งด้านบุคลากร อุปกรณ์ต่าง ๆ และสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร แต่อย่างไรก็ตาม แม้จะมีข้อขัดแย้ง แต่ปรากฏว่า นักเรียนอ่านเขียนได้ดีขึ้น มีอิสระ มีการพัฒนาขึ้นมาก มีความเชื่อมั่นมากขึ้น ทั้งนี้ผู้บริหารได้รับการมองว่าเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว หลายเสียงกล่าวว่า ควรมีการศึกษาในเรื่องนี้ต่อไป และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ควรจะเริ่มจากส่วนเล็ก ๆ เป็นระยะ ๆ ดีกว่า จะทำให้ส่วนใหญ่ในช่วงเวลาสั้น ๆ

สมิธ (Smith. 1991 : 2228 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของระบบโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในมลรัฐจอร์เจีย ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน คือ การวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ การจัดบรรยากาศทางวิชาการ และการมีผู้นำที่เข้มแข็ง ขณะเดียวกันก็พบว่า การตั้งความหวังไว้สูง ๆ และความร่วมมือช่วยเหลือกัน มีความสัมพันธ์ทางลบกับประสิทธิภาพของโรงเรียน

ทัฟ (Taff. 1998 : CD-ROM) ได้ทำการวิจัยความเข้าใจของครูเกี่ยวกับ บทบาทพฤติกรรมของผู้บริหาร และความสำเร็จของโรงเรียน โดยศึกษาเพื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนจากครู 536 คน ใน 25 โรงเรียนเป็นครูที่สอนเต็มเวลา ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของรัฐอลาบามา สหรัฐอเมริกา พบว่า บทบาท พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนมีผลต่อการประสบความสำเร็จของโรงเรียน

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่าการดำเนินงาน ในโรงเรียนทุกแห่งจะครอบคลุมในเรื่อง 4 ประการ คือ การประกันโอกาสทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การประกันประสิทธิภาพการศึกษา และการประกันความปลอดภัย กล่าวคือ ในด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา งานวิจัยจะศึกษาเกี่ยวกับผู้บริหารต้องทำงานร่วมกับชุมชน การจัดหาทรัพยากรที่ต้องการและจำเป็นของนักเรียน โดยให้การสนับสนุนทั้งด้านบุคลากร อุปกรณ์ต่าง ๆ และสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา งานวิจัยเกี่ยวกับผู้บริหารควรจัดประชุมครูและผู้ปกครองเพื่อผลการศึกษาของนักเรียน การนิเทศภายในเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การฝึกอบรม แนะนำ การฝึกปฏิบัติการ การสาธิตการสอน การเยี่ยมชมเรียน การสังเกตการสอน การร่วมมือปฏิบัติงาน การวัดผลและประเมินผลสำหรับด้านการประกันประสิทธิภาพการศึกษานั้นก็เกี่ยวกับเรื่องการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นและศาสนา ในชุมชน การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โดยมีการวางแผนดำเนินงานล่วงหน้า และสม่ำเสมอ การบริหารและวางแผนระยะยาว การจัดระบบสารสนเทศด้านคอมพิวเตอร์ ส่วนด้านการรักษาความปลอดภัยนั้นจะเกี่ยวกับผู้บริหารแก้ปัญหาด้านอนามัยและปัญหาวัยรุ่น